

10 MITOV (IN 10 RESNIC) O CEPLJENJU

1. MIT: Če dobro skrbiš za higieno, ne boš zbolel – zato cepljenje ni potrebno.

DEJSTVO: Bolezni, proti katerim cepimo, se bodo vrnile, če ukinemo programe cepljenja.

Dobra higiena, v katero spada pravilno in temeljito umivanje rok s toplo vodo, lahko pomaga preprečevati bolezni, kot je denimo kolera. Vendar se večina povzročiteljev širi ne glede na to, kako čisti smo. Če se ljudje ne bodo cepili, se bodo ponovno pojavile tudi bolezni, ki smo jih že (skoraj) izkoreninili, na primer otroška paraliza.

2. MIT: Večina ljudi, ki dobijo bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem, je bila v resnici cepljena.

DEJSTVO: Večina ljudi, ki dobijo bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem, ni bila cepljena. Zaradi kompleksnosti človekovega imunskega sistema sicer nobeno cepivo ne zagotavlja 100-odstotne zaščite. Vendar več kot 90 odstotkov ljudi, ki so v letu 2010 zboleli za ošpicami, ni bilo cepljenih ali pa so prejeli manj kot priporočena dva odmerka cepiva proti ošpicam.

3. MIT: Cepiva imajo celo vrsto škodljivih in dolgoročnih neželenih učinkov, ki jih še ne poznamo. Zaradi njih lahko celo umremo.

DEJSTVO: Cepiva kot vsa zdravila lahko povzročijo tudi neželene učinke, vendar noben od njih praviloma ni tako resen kakor bolezen, ki jo preprečujejo. Večinoma gre za rdečino in bolečino na mestu vboda, glavobol ipd. Pogosto so bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem, veliko bolj nevarne. Posledica otroške paralize je lahko ohromelost, posledici ošpic pa vnetje možganov ali slepota. V nekaterih primerih se te bolezni lahko končajo tudi s smrtjo.

4. MIT: Zaradi kombinacije cepiv proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi lahko otrok umre.

DEJSTVO: Dokazov za povezavo med cepivi in nenadno smrtjo dojenčkov ni. Smrt je lahko s cepljenjem povezana časovno, ne pa vzročno. Zato pa lahko dojenčkovo življenje ogrozijo te bolezni, proti katerim cepimo s kombiniranim cepivom. Če otrok ne cepite, so v veliki nevarnosti, da zbolijo.

5. MIT: Ker je v Evropi večina bolezní, ki jih preprečujemo s cepljenjem izkoreninjena, potreb po cepljenju ni.

DEJSTVO: V Evropi se še vedno pojavljajo bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem. Ker je

v številnih evropskih državah cepljenih manj kot 95 % prebivalcev, se lahko bolezni spet pojavijo. Od leta 2005 so denimo o primerih ošpic poročali iz Avstrije, Belgije, Danske, Francije, Nemčije, Italije, Švice in Velike Britanije, pa tudi iz Slovenije.

6. MIT: Otroške bolezni, ki jih preprečujemo s cepljenjem, so samo nesrečno naključje.

DEJSTVO: Otroške bolezni so resne in lahko povzročijo celo vrsto zapletov tako pri otrocih kot odraslih. Boleznim, kot so ošpice, mumps in rdečke, rečemo otroške le zato, ker večinoma prizadenejo otroke, vendar lahko zbolijo tudi nezaščiteni odrasli. Bolezni niso nedolžne, med zapleti so lahko tudi zelo resni, celo smrt.

7. MIT: Cepljenje otroka z več kot enim cepivom naenkrat poveča tveganje za škodljive neželene učinke, ki lahko preobremenijo otrokov imunski sistem.

DEJSTVO: Otrokov imunski sistem se vsak dan sooča s stotinami tujkov in zlahka prenese več cepiv naenkrat. Aktivne snovi v cepivu aktivirajo imunski sistem, da začne tvoriti zaščitna protitelesa. V primerjavi s snovmi, ki jim je otrok izpostavljen vsak dan ali pri prehladu, so količine teh aktivnih snovi naravnost neznatne.

8. MIT: Gripa je samo nadloga.

DEJSTVO: Gripa je resna bolezen, ki vsako leto po svetu ubije več sto tisoč ljudi. Še posebej ogroža majhne otroke, starejše ljudi šibkejšega zdravja in vse s pljučnimi ali srčno-žilnimi boleznimi. Nezaščiteni ljudje lahko virus tudi prenesejo na koga, ki spada v skupino z večjim tveganjem za težji potek bolezni – in lahko pri njem povzroči celo smrt.

9. MIT: Cepivo proti gripi ni učinkovito.

DEJSTVO: Cepivo proti gripi nudi 40 do 70-odstotno zaščito. Vsako zimo veliko ljudi zboli z znaki, ki so podobni znakom gripe, zato pogosto zmotno mislimo, da gre za gripo. Res pa je tudi, da v sezoni običajno krožijo različni povzročitelji, ki lahko povzročijo podobne znake kot

virus gripe. Sezonsko cepivo zaščiti proti trem najpogostejšim sevom virusa gripe, za katere se predvideva, da bodo krožili v posamezni sezoni.

10. MIT: Bolje je dobiti zaščito s preboleno boleznijo kakor s cepljenjem.

DEJSTVO: Cepiva imunskemu sistemu zagotovijo dovolj informacij, da se lahko bojuje proti povzročiteljem nalezljivih bolezni, ko pride v stik z njimi. Tako preprečimo resne zaplete bolezni, lahko celo smrt. Res je, da nekatere bolezni nudijo še več informacij (sprožijo še boljši odziv imunskega sistema, vendar ob tem tvegamo zaplete same bolezni) kakor cepiva, vendar imunski sistem potrebuje le omejeno količino informacij, da prepozna povzročitelje, ki vdirajo v telo, in cepivo pri tem zadošča.